

Hrvatskoj trebaju elitne obrazovne institucije i tajna baza najsposobnijih stručnjaka

Nužna je preobrazba školstva, jača veza znanstvenika i gospodarstvenika te usmjerenost prema inovacijama, poruka je s okruglog stola HAZU-a »Znanje - temelj konkurentnosti i razvoja«

Mirela LILEK
mirela.lilek@vjesnik.hr

ZAGREB - Država bi, po uzoru na velike kompanije, trebala stvoriti vlastitu bazu najsposobnijih stručnjaka čiju uslugu bi mogla koristiti u raznim područjima djelovanja. Ta, za javnost tajna baza podataka, okupila bi pojedince s glavnim osobinama - inteligencijom, kreativnošću, spremnosti za neprestano učenje, obrazovane i sposobne za sintetičko mišljenje. Uz poželjne posebne vještine, u bazu bi ušli oni koji, uz navedeno, primarno pokazuju osobine radišnosti i etičnosti.

Ovakav je prijedlog u četvrtak, u sklopu okruglog stola »Znanje - temelj konkurentnosti i razvoja«, održanom u HAZU, iznio Tomislav Filetin, član suradnik Akademije, govoreći na temu ljudski potencijali. Želeći ukazati na to da je ljudski potencijal najdragocjeniji resurs za razvitak gospodarstva i društva, Filetin je predložio uspostavu elitnih obrazovnih institucija. One bi okupljale najveće talente za različita područja obrazovanja i znanosti, a pojedinci bi u njima surađivali na nov način. »U mnogim područjima energija ili materijali nisu jedini temeljni resursi nego kreativni, sposobni i visokoobrazovani ljudi. Oni postaju strateška osnovica za razvitak suvremenoga gospodarstva«, rekao je Filetin, smatrajući važnim proširiti skupinu radišnih i etičnih stručnjaka u Hrvatskoj.

»Nitko danas ne zna što će jednoga dana u Hrvatskoj raditi oni koji danas upisuju osnovne i srednje škole te fakultete. To je slično kao s državnim dugom - plaćat će ga buduće generacije«, usporedio je Ignac Lovrek, član suradnik HAZU-a, zalažući se za promjenu paradigme u školstvu: učenje kroz istraživanje, te jaču suradnju znanstvenika s gospo-

darstvom, posebice industrijom. Ulaganje u znanje treba povezati s ulaganjem u mlade, kaže Lovrek, upozoravajući na problem učmalosti: treba prestati razmišljati kako da ništa ne promijenimo, a da nam bude bolje. To, kaže, neće proći.

Pokušavajući ponuditi izlaz za društvo u cjelini, akademici i stručnjaci iz gospodarstva upozorili su na zabrinjavajući pad

U mnogim područjima energija ili materijali nisu jedini temeljni resursi nego kreativni, sposobni i visokoobrazovani ljudi, naglašava Tomislav Filetin, član suradnik HAZU-a

interesa za »ozbiljna« zanimanja, posebice ona u tehnici, odnosno medicini. Ispravak je, smatraju, moguć u davanju veće uloge obrazovanju, ali i preobrazbi školstva.

»Živimo u kulturi brzog uspjeha, u kojoj mladi izbjegavaju težak put. Nitko ne želi raditi težak posao, a znanost traži dugotrajan rad, samozatajnost i napor. Za razliku od materijalnog kapitala, intelektualni nema granice i zato je znanje iznimno važno«, smatra predsjednik HAZU-a, akademik Zvonko Kusić.

Akademik Leo Budin ističe da su inovacije ključne za unaprjeđenje kvalitete života, razvoja i unaprjeđenja društvenih odnosa. »Obrazovanje mora kod učenika razviti sustav vrijednosti koji promiče etiku, poštivanje reda i zakona, te druge vrline i prednosti modernih demokratskih društava. Školski sustav bi morao djelovati tako da učenike zainteresira za daljnje školovanje za zanimanja koja su ključna za razvitak inovacijskog, visokotehnološkog društva znanja«, kaže Budin, poručujući da je nužan plan aktivnosti za preobrazbu školstva. I on se založio za okupljanje stručnjaka koji bi državi poručili kako da čini promjene.